

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/137
KARAR NO : 2021/181
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 4703 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasına aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 11. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ve 12. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari yaptırım ve idari para cezası kararlarının iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerektiği i hk.

K A R A R

Davacı : M. Tıbbi Malzemeler Tic. A. ti.
Vekili : Av. E. .
Davalı : Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Vekili : Av. T.Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Sa lık Bakanlı ı Türkiye laç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 18/12/2019 tarihli ve ...-511.09-E.217710 sayılı yazısı ile, davacı firma tarafından piyasaya arz edilen A.M. marka **Mente Neurofeedback Cihazının** 4703 sayılı Ürnlere li kin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasına aykırı oldu undan bahisle, davacının aynı Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 16.000 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına;

4703 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca, bahsedilen ürünün ilgili firma tarafından piyasaya arzının durdurulması, toplatılması, mümkün ise ürünlerin teknik düzenlemeye uygun hale getirilmesi, mümkün de ilse bertaraf edilmesine;

Alınacak önlemlere ili kin bilgi ve belgelerin 15 gün içinde Kuruma sunulmasına karar verildi i davacıya bildirilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezası ile idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C

A. Adli Yargıda

3. **Bakırköy 5. Sulh Ceza Hâkimli i 09/11/2020 tarihli ve D. No.2020/827 sayılı kararı** ile, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/8. maddeleri uyarınca, 4703 sayılı Kanun'un 5. maddesinin ihlali sebebiyle 11. maddesi uyarınca verilen idari yaptırım kararına kar ı yapılan ba vurunun çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle görevsizlik kararı vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı vekili, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

5. **stanbul 8. dare Mahkemesi 22/12/2020 tarihli ve E.2020/2047 sayılı kararı** ile, davaya konu idari yaptırım kararlarının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden oldu u, 4703 sayılı Kanun'da idari para cezasına ve ilgili idari yaptırımlara itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildi i üzere, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı nedeniyle, dava konusu idari yaptırım kararlarına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 4703 sayılı Kanun'un “*Ürünlerin piyasaya arzında üreticilerin ve da itcuların yükümlülükleri*” ba lıklı 5. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

“Piyasaya arz edilecek yeni ürünlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun olması zorunludur. Bu hüküm, kullanılmı olmakla birlikte de i iklim yapılarak piyasaya tekrar arz edilmesi hedeflenen ürünler ile Avrupa Birli i üyesi ülkeler di indaki ülkelerden ithal edilen eski ve kullanılmı ürünlere de uygulanır.”

7. “*Ceza hükümleri*” ba lıklı 12. maddesinin birinci fıkrası (a) bendi öyledir:

“Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden üreticiler hakkında dört bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar..... idari para cezası uygulanır.

...”

8. “*Ürünün piyasaya arzının yasaklanması, toplatılması ve bertarafı*” ba lıklı 11. maddesi öyledir:

“İlgili teknik düzenlemeye uygunlu u belgelenmi olsa dahi, bir ürünün güvenli olmadığı ina dair kesin belirtilerin bulunması halinde, bu ürünün piyasaya arzı, kontrol yapılıncaya kadar yetkili kurulu ça geçici olarak durdurulur.

Kontrol sonucunda ürünün güvenli olmadığı nın tespit edilmesi halinde, masrafları üretici tarafından kar ılanmak üzere, yetkili kurulu ;

a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını,

b) Piyasaya arz edilmi olan ürünlerin piyasadandan toplanmasını,

c) Ürünlerin, güvenli hale getirilmesinin imkânsız oldu u durumlarda, ta idıkları risklere göre kısmen ya da tamamen bertaraf edilmesini,

d) (De i ik: 18/6/2017-7033/69 md.) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen önlemler ve ürünün içerdi i riskler hakkındaki bilgilerin, üretici tarafından etkili olacak ekilde duyurulmasını, üretici tarafından yapılan duyuru veya duyuru ekli uygun bulunmaz veya yetersiz görülürse, ülke genelinde da itımı yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanı suretiyle risk altındaki ki ilere duyurulmasını,

Sa lar.

Risk altındaki ki ilerin yerel yayın yapan gazete ve televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün oldu u durumlarda, bu duyuru yerel basın ve yayın organları yoluyla, risk altındaki ki ilerin tespit edilebildi i durumlarda ise bu ki ilerin do rudan bilgilendirilmesi yoluyla yapılır.

(Ek fıkra: 18/6/2017-7033/69 md.) kinci fıkrada yer alan hükümler, yetkili kurulu tarafından 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtildi i ekilde hazırlanarak yürürlü e konulan teknik düzenlemede yer alan di er önlemlerin alınmasını engellemez.

Bu madde kapsamında alınacak önlemler, gerekti inde Komisyona iletilir.”

9. 13. maddesinde, bu idarî para cezalarına kar ı, tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilece i öngörölmü ken, 23/01/2008 tarih ve 5728 sayılı Kanun'un 496. maddesi ile 13. madde, *”Bu Kanunda yer alan idarî para cezaları, yetkili kurulu lar tarafından verilir”* ekinde de i tirilmi ; 5728 sayılı Kanun, 08/02/2008 tarihinde yürürlü e girmi tir.

10. 4703 sayılı Ürünlere li kin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'da idari para cezasına ve idari tedbirlere kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmemi tir.

11. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) dari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

12. Anılan Kanun'un birinci maddesi öyledir:

“Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sa lı ı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

a) Kabahatlere ili kin genel ilkeler,

b) Kabahatler kar ılı nda uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları,

c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,

d) dari yaptırıma ili kin kararlara kar ı kanun yolu,

e) dari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ili kin esaslar,

Belirlenmi ve çe itli kabahatler tanımlanmı tir.”

13. Kanun'un ikinci kısmında yer alan 32 ila 43. maddelerinde, Türk Ceza Kanunu kapsamı dı nda kalan çe itli kabahatler sayılarak, bu eylemlere yaptırımlar öngörölmü tür.

14. Aynı Kanun'un 2. maddesinde, *kabahat* deyiminden, kanunun kar ılı nda idari yaptırım uygulanmasını öngördü ü haksızlı ın anla ılabaca ı; *“Kanunilik lkesi”* ba lıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; *“Hangi fiillerin kabahat olu turdu u, kanunda açıkça tanımlanabilece i gibi; kanunun kapsam ve ko ulları bakımından belirledi i çerçeve hükmün içeri i, idarenin genel ve düzenleyici i lemleriyle de doldurulabilir.”* hükmü, ikinci fıkrasında da *“Kabahat kar ılı ı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.”* hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat olu turdu unun kanunda açıkça tanımlanabilece i hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici i lemleriyle tanımlama yapabilece inin belirtildi i, ayrıca i lenen bir kabahatin kar ılı ı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebilece inin de ifade edilmi oldu u; 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların *idarî para cezası ve idari tedbirlerden* ibaret bulundu u; *idarî tedbirlerin* de mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u belirtilmi tir.

15. Kanun'un "Ba vuru yolu" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"...idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

16. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

18. Dava, 4703 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasına aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 11. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ve 12. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari yaptırım ve idari para cezası kararlarının iptali istemiyle açılmış tır.

19. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

20. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

21. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

22. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

23. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezası ile di er idari yaptırımların 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 4703 sayılı Kanun'da idari para cezasına ve ilgili idari yaptırımlara itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari yaptırım kararlarına *idari para cezası ve di er idari tedbirlere* kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, stanbul 8. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Bakırköy 5. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 09/11/2020 tarihli ve D. No.2020/827 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 8. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Bakırköy 5. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 09/11/2020 tarihli ve D. No.2020/827 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN